

Casus 243

LAZARI

BAYFII ANNO-

TATIONES IN LEGEM II

De captiuis & postliminio reuersis,

in quibus tractatur De re nauali,

per autorem recognita.

EIVSDEM Annotationes in tractatum

De auro & argento legato,

quibus Vestimētorū & Vasculorū genera explicātur.

*His omnibus imagines ab antiquissimis monumentis
desumptas ad argumenti declarationē subiunximus.*

I T E M

ANTONII THYLESII Decoloribus

libellus, à coloribus uestium non alienus.

BASILEAE ANNO M D XXXVII

FRANCISCO

VALESIO REGI FELICISSIMO

LAZARVS BAYFIVS VICTORIAM

ARCO VARRONI
asseuerati disciplinas omnes,
Rex regū Christianissime,
in Græcia intra mille annorum
tempora & inuentas & perfectas,
facile credat is, qui ad hu-
iusce nostri seculi felicitatem,
qua mirabiliter sub

te principe fruimur, animum conu-
ertere non graua-
bitur. Te enim & authore & adiutore,
his paucis quibus Galliarum clauum
tenes annis, plus promouisse
literarum linguarumque studia
uidebit, quam quantum sub alijs
omnibus ab aduentu Francorum
in Gallias nostris principibus.
Sunt de Regibus nostris, qui Iudæorum
gentem superstitioni deditam è
Gallia exterminauerint: tua
maiestas, exclusa Iudæorum
superstitione, Iudæorum
linguam Lutetiæ Parisiorum
sic uigere uoluit, ut habeat
non paucos, qui literarum
Hebraicarum cognitione cum
ipsis Iudæorum Rabinis
possint decertare. Græcos autem
eos in tua Gallia

a z aluisti

LAZARI BAYFII

ANNOTATIONES IN L. II. TRACTA-

tus De captiuis & postliminio reuersis

& de redemptis ab hostibus,

lib. XLIX Pandectarū.

L. II. Marcellus,

NAVIBVS LONGIS ATQVE ONERARIIS
PROPTER BELLI VSVM POSTLIMI-
NIVM EST: NON PISCATORIIS, AVT
SI QVAS ACTVARIAS VOLVPTATIS
CAVSA PARAVERVNT.

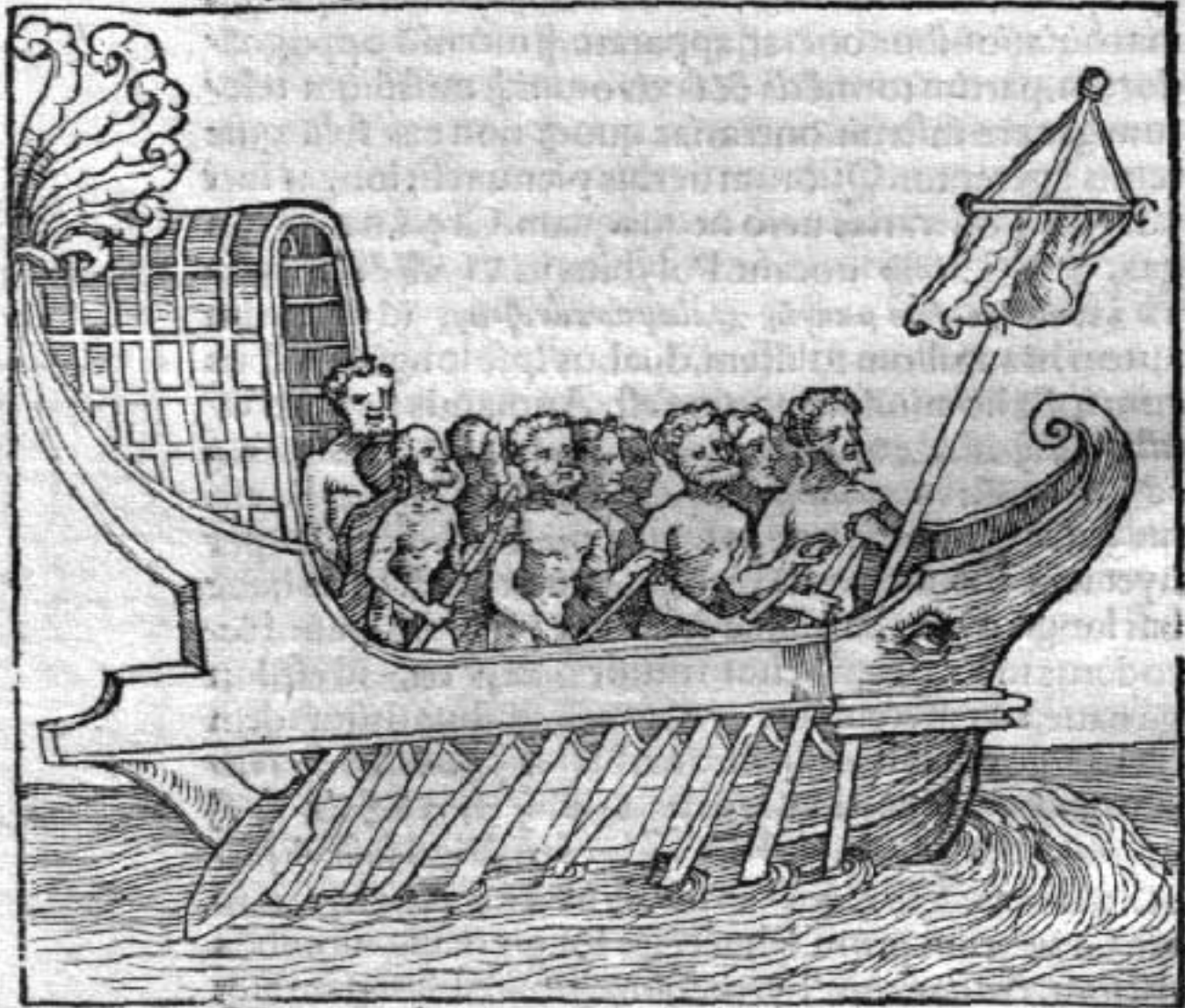

NTE QVAM ad huius legis
interpretationē aggredior, le-
ctorem premonitum uolo, ut
existimet me in studiosorum
gratiam id oneris suscepisse,
Qui (si modo assecutus sum
quod uolebam) hisce meis uir-
giliis non mediocriter iuari
poterunt, modò ne grauētur
ista nostra in manus sumere,

& tāta animi uel æquitate uel alacritate percurrere, quā
ta nos ea diligentia, quantoq; tum studio, tū sudore con-
scripsimus. Euoluendi nobis fuerunt omnes qui extant
utriusq; linguæ authores, ut inde sumeremus ea quæ ad
naualis nostri, & armamentarij ornāmētum facere uide-
rentur: in quibus sanè colligendis, & undiq; conquiren-
dis, non parum molestiæ nobis fuit: in habendo autē de-
lectu iudicium adhibui, quale quātumq; potui, conferen-

tur. Thucydides in ἱφαινεῖ ἡ ἐν ταῦτα πολλαῖς ἡμερῶν ὑστὴρ
 ἡμερῶν τῶν ἑσπερίων, ἡμερῶν ἢ ὀλίγαις ἡμερῶν, πρὸς ἡμερῶν τῶν
 ἐν ταῦτα πλοίοις μακροῖς ἐξήρτυμνα ἡσπερίων. id est, uiden-
 tur autem hæc multis post Troianorum res seculis facta
 fuisse. Et paucis quidem utebantur triremibus, actuarijs
 autem quæ quinquaginta remis agerētur, & longis præ-
 terea nauibus instructi erant, non secus ac illi.

ἐν ἡμερῶν, quæ uiginti remis agebatur, apud antiquos talis fuit,

Minores plerunq; uiginti, triginta aut quinquaginta re-
 mis agebantur, & à Græcis dicebantur ἐν ἡμερῶν, τετρακόν

Thucydides ἱφαινεῖ
 ἡμερῶν. πρὸς ἡμερῶν τῶν ἑσπερίων. ἡμερῶν τῶν ἑσπερίων ἡμερῶν τῶν ἑσπερίων.

ἡμερῶν

VNC de fluuiatilibus dicendū, quæ sic dicuntur à Liuiō primæ decadis lib. X. Ibi captiuīs proximo uico in custodiã datis, pars fluuiatiles naues ad superanda uafa stagnorū aptè planis alueis fabricatas, pars captiua nauigia armatis cōplent. Polybius in tertio, ποτάμια πλοῖα uocat, his uerbis: καταλύσας δὲ δευτέρῳ καὶ γυφνύσας τοῖς ποταμίοις πλοῖοις τῆς διαβάσεως, ἄσδρουβᾶς μὲν ἐπέταξε διακομιζέμεν τὸ πλῆθος, αὐτὸς δὲ διαβάσας εὐθείως ἐχρημάτισε τοῖς πρῶτα γεγονόσι πρεσβευταῖς ἀπὸ τῆς σιωπηλῆς τόπων, id est, quum secūdo die constisset, flumenq; ponte fluuiatilibus lembis imposito iunxisset, Asdrubali negotiū dedit exercitū traiciendi: ipse autem traiecto statim flumine respōsa dabat legatis, qui aderant à locis propinquis. Diodorus lib. XX. καὶ πολλὰ μὲν σκαφῶν ποταμίῳ αὐτῷ πρὸς δευκδυσμῶν, πάντων δὲ τῶν ἐχόντων βέλῃ παντοία καὶ αἷς χρυσάμηνος αὐτοῖς ἀνδρᾶς, οἱ περὶ τὸν αὐτοχόρον μετρίως ἠπορεύοντο. id est, multis illi conquisitis fluuiatilibus nauigiis, iis autem omnibus habentibus multiplicia telorum genera, uirosq; qui iis ex arte uti sciret, Antigonus cum suis non leuiter premebatur. Idē in eodem de Semiramide: δευκδυάσας κατασκευάσαντες ποτάμια πλοῖα διαέρεται διατλή μετακόμισιν διακεκομμένα ἐπάλιν ἀρμολογῶμενα. id est, curauit construenda nauigia fluuiatilia, quæ facile soluerentur, ut expedite magis transportari possent dissoluta, iterūq; ubi usus esset, cōpacta. Strabo eiusmodi nauies πᾶκτωνας uocat libro XVII. διέβημεν δὲ εἰς τὴν νῆδον ὑπὸ πᾶκτωνος, ὃ δὲ πᾶκτωνος διασκευασθέντων πεπηγῶς ἔστι, σκαφῶν ὡς τε εἰσικέναι διπλοκίνω. Quod idē author πορθμῆιον uocat. Inter fluuiatiles sunt lintres quæ remis agebantur, ut palam fit ex Cæsare in VII cōmentariorum: Conquirat etiam lintres, has magno sonitu remorū inci-

Fluuiatiles naues.

ποτάμια πλοῖα.

πᾶκτωνας

Lintres.

ἡρα τὰ χεῖλη τοῦ κυνὸς αἰμάξας ἐφοίνισεν . ὡς δὲ ἦκον ὁ ἦρας πρὸς
 τὴν κόρη, αὐτὴ δὲ διαλαμμένη τὰ χεῖλη τοῦ κυνὸς ἀνθόντα ἀνθε
 βαφῆ, ἔκ' ἔφη πρὸ σῆκεδοσε τελοῖπ' αὐτὸν ἡρακλῆα, εἰμὴ αὐτῆ κομί
 σειν ἐδῆτα ἔν' τοῦ κυνὸς χεῖλῶν δυνεδεύραμ . ὁ μὲν τοίνυν ἡρα
 κλῆς δ' ἄνδρ' ἔτε τὸ ζῶον καὶ τὸν λύθρον ἀνελέξατο, καὶ τὸ δῶρον
 ἐκόμισε τῇ κόρῃ, πρῶτ' ὁ γηρόμηνος ἄνδρες τῷ τυρίῳ λόγῳ ἐ
 φοίνιστος βαφῆς. Hoc est, Tyrīj ferunt, Herculem captum
 amore nymphæ indigenæ, quæ Tyrus uocabatur. Secta
 batur autem Herculem canis, ut erat mos antiquus. No
 sti enim quòd simul cum heroibus canes in concionem
 ingrederentur. Canis igitur Herculeus purpuram per sco
 pulum adrepentem conspicatus, ipsius prominentem ca
 runculā mordicus adripuit, & pro cibo usus est, cruorq;
 labra canis colore phœniceo infecit. Ut uero redijt he
 ros ad puellam, ipsa conspicata canis labra insueto colo
 re infecta, negauit sibi quicquam posthac cum illo fore,
 nisi si uestem canis labris speciosiore afferet. Sic itaq;
 Hercules concha illa inuenta, cruorem collegit, munusq;
 puellæ attulit, primus inuentor, ut Tyrīj perhibent, phœ
 niceæ infecturæ. Hæc ferè ad uerbum, ut rudiores Græ
 ca intelligant. Imperatores Romani priuatis purpuræ u
 sum interdixerunt, in titulo, Quæ res uendi non possunt,
 libro quarto Codicis.

ἡ κόρη

purpura
vestis

Purpuræ autem appellatione omnis generis purpur
 ram contineri puto. Itaq; buccinum & conchylum con
 tinebitur, l. Si cui lana, supra De legat. tertio. in uulgatis
 codicibus legitur fucinum & iacinctum, uel iacinum, &
 in horum interpretatione mirandum in modum halluci
 natur Accursius, cum ex Plinio constet buccinum & con
 chylum inter purpuræ genera adnumerari. Nec admo
 dum placet, quòd Nebriſſensis ianthinum legit. Purpuræ
 usus nobis est ignotus, quod & affirmat Budeus in libro
 x de Arte

ἡ κόρη

Paludamenti, & sagi, ac caligæ militaris figura, ex anti-
quissimis marmoribus Romæ inuentis.

LAZARI BAYFII ANI

MADVERSIONES IN TRACTA

tum De auro & argento

legato.

N capite Vxori quis lega-
uit, quæsitum est an carru-
ca dormitoria. Carruca ue-
hîculi genus est à carro de-
ductū. Quam & rhedā uo-
cat Martialis, ubi de Ballo,
Faustine plena Bassus ibat
in rheda. Subdit enim,
Nec feriatuſ ibat ante car-
rucam. Plinius libro tri-
gesimotertio, conqueritur

quòd sua ætas carrucas ex argēto cælare inuenerit, quas
& aureas fuisse testatur Martialis in quinto,

Aurea quod fundi pretio carruca paratur.

Antonius Heliogabalus, ut author est Aelius Lampri-
dius, cum priuatus esset, iter nunquam minus sexaginta
uehiculis fecit: Imperator uero etiam sexcenta uehicula
dicitur duxisse: asserens decem millibus camelorum, Per-
sarū reges iter facere: & Neronē quingentis carrucis iter
inisse. Surenas autē Persarū regis præfectus, ἐξήλασνε
καθ' ἑαυτὸν αἰεὶ χιλίας σκευοφορῶν καὶ καμήλοις καὶ ὄστροι-
σίας ἀπίννας ἐπιγεγῶ παλακίδων. Plutarchus in Crasso,
δημοδίνης πόδι τῶν συμμορίων, de eodē rege Persarū inquit:
καὶ τί τὸτ' ὄντι πρὸς ὄστροσίας καὶ χιλίας καμήλων, ὥς βασιλεὺς
τὰ χρέματα ἀγλῆ φασὶν ὄντι. Plutarchus etiā in Alexādro,
τῶν δ' ἄλλων κατασκευῶν, ὅτι πλεονεξία ἐκκομιδῆναι φασὶ μὲν
εἰς ὄστροιούς τε καὶ πεντακισχιλίας καμήλους. A carruca

G 2 dicun

Vrcei figura, quo aqua in aneum infundebatur.

L 3 Vrcei

BASILEAE APVD HIER. FROBENIVM
ET NIC. EPISCOPIVM ANNO
M D XXXVII

